

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA;

CADA NÚMERO **5** CÉNTIMS PER TOT ESPANYA.

Números atrassats 10 céntims.

ADMINISTRACIÓ y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20, botiga. BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pesetas 1'50. Cuba y Puerto-Rico, 2.—Estranger, 2'50.

ONZE DE FEBRER.

DIARS hauria complert disset anys si no hagués mort tan joveneta. Avants de fer l'any, una especie de general Herodes va atropellarla brutalment. Després va invadir la seva casa y l'arrossegà pèls cabells y va deixarla per morta. La seva familia prou hauria volgut auxiliarla; pero no li permetían de cap manera: hi havia pena de la vida; ó quan menys perill de deportació.

Perque ella encare era viva, encare piulava, si bé conservava en lo cos tals verdanchs y en l'esperit tal depressió, ocasionat tot per aquell infame atropello, que ja no era ni sombra de lo que havia sigut. Més que un sér viu, semblava un cadáver.

Cayguda en poder de marmessors que may l'havían estimada; molt al contrari que sempre, fins en los días de sa major desgracia, la miravan ab gran despreci y cruel antipatia; los que ab tal disposicions s'encarregaren d'ella, no cuydaren més que d'explofar lo seu patrimoni, vivint à la seva esquena, fins que l'aventura de un altre generalot que anà à Sagunto per tot, acabà ab l'existencia de aquell sér, tant digne de millor fortuna.

Perque la primera República espanyola havia nascut honradament de la voluntat del poble espanyol, digne y legitimament representat per las últimas Corts de la monarquía de D. Amadeo de Saboya.

No fou menester disparar un tiro, ni cometre la més mínima violencia per donar vida à la nova institució.

Tingueren rahó 'ls que asseguravan que la primera República cauria del Cel, com tenen rahó també 'ls que asseguravan avuy que del Cel té de caure la segona, quan lo poble espanyol estiga en condicions de sostenirla.

Traballém tots perque aquest moment arribi ab tota felicitat: propaguem las ideas democráticas y enrobustim las costums políticas que tenen per base lo respecte à la legalitat y l'amor al progrés.

La primera República visqué poch temps, en primer Hoch pèls molts y poderosos enemichs que desde son naïement la combatèren sense lley ni misericordia.

Y en segon terme ¿per qué dissimularho? per la imprevisió y falta de cordura de molts dels seus mateixos partidaris. Las exageracions de alguns de aquests, frustraren los bons desitjos dels que à salvarla consagraren tots los seus esforços. Los bons fills de la idea republicana hagueren d'estrellarse en los cantóns.

Però no importa: la desgracia es una gran mestra. Son més profitosas las ensenyansas de la desgracia que las lliçons de la fortuna. La República del 73, agitada, sí, però honradíssima, ja que 'ls homes que la regiren, pobres entraren al poder y pobres ne sortiren: la República del 73, ab tots los seus contratemps, ha deixat en lo poble espanyol recorts y aspiracions.

La mateixa fé de aquella época 'ns anima avuy tenint ademés una experiencia que llavors nos faltava.

Aixís, al commemorar lo aniversari del seu adveniment, no trobém millor manera d'expressar lo que sentim, sinó dibent:

—Los republicans espanyols honrarém lo bon recort de la primera República, consagrantnes ab totes las nostras forsas al próxim y feliç establiment de la segona.

LA REDACCIÓ.

Un diputat va cridar l'atenció del govern sobre un sintoma que no deixa de tenir los seus punts de gravetat.

Fa temps que l'esquadra inglesa està verificant maniobras per las immediacions de las islas Canarias.

¿L'esperver voltant la gabia dels canaris? Es precis no aclucar l'ull.

Perque ja sabem la manera que tenen los inglesos de matar moscas.

Fa poch trobantse una de sas numerosas esquadras en las costa de Marruecos, va comensar à desembarcar gent y à plantar tendas de campanya en aquell terren, ab l'excusa de que 'ls mariners tenian lo *dengue*.

Al mateix temps los oficials aixecavan los planos de aquella comarca.

Tal vegada 'ls inglesos quan tenen lo *dengue*, se 'l curan apropiantse de lo primer que 'ls ve à la mà.

A Val San Martin (Zaragossa) hi havia un pobre sastre de uns cinquanta any d'edat, casat en terceras nupcias ab una xicota jove y guapa anomenada Inés. ¡Pobre sastre! Prompte 's va convence de qu' es molt perillós tenir dona de las circunstancias de la seva, en un poble, ahont lo rector es xapat y home d'empenta, com lo rector de San Martin.

Lo marit escamat ab rahó, escrigué al cardenal Benavides demanantli 'l traslado de aquell mossen que perturbava sa tranquilitat doméstica; y à la primera carta que va rebre 'l rector del cardenal, prengué un revolver y un ganivet, vegé à la seva adorada à casa seva, aqueta li indicà que 'l seu marit era à cassar à tal ó qual punt, y llensante 'l sotana camps à través com una fiera, trobà descuidat al infelis sastre, li inscrustà una bala al pit, li omplí tot lo cos de punyaladas y per fi de festa li tallà 'l coll.

No se sab, si després d'enviarlo al altre barri va cantarli unas absoltas.

De totes maneres, lo capellá assessi està avuy, contés y convicte, en poder de la justicia.

Lo pressupost corresponent al any passat ha saldat ab 122 milions de déficit.

La noticia es atterradora, ja que anant seguint las co-

sas com fins ara, dintre de pochos anys lo déficit s' haurà xuclat à la nació.

Contra aquesta imprevisió, contra un despilfarro tan immens, jo no hi veig més que un medi.

Per un pacte ab los governants, per medi del qual, al saldarse un pressupost del Estat, se quedin ab tot lo que sobra ó paguin tot lo que 's déu.

Lo rey de Portugal ha comensat à visitar los quartels de Lisboa; pero com l'exèrcit portuges, segons diuhén, està tocat de republicanisme; per tot arreu lo reben ab gran fredor.

La monarquia portuguesa s' està refredant. Es lo que sol succehir casi sempre: quan los pobles s' escalfan, las monarquias se refredan.

Ha mort repentinament lo Duch de Montpensier. ¿Qui no recorda la seva historia? L'ausili que prestà à la Revolució de Setembre, sas obstinadas pretensions al trono d' Espanya, aquell desafió que costà la vida al infant D. Enrich y que l' inutilisà per cenyir la corona que ab tant afany sollicitava...

¿Qué queda de tantas ambicions? Un trist cadáver com los altres, condemnat al no res.

Y una fortuna de 40 milions de duros, que no ha pogut emportarse'n à l'altra vida.

Durant lo debat polítich, digué en Sagasta: —«Si un cop votat lo sufragi universal ha de desaparèixer del poder lo partit fusionista, es cosa que no ho sé. Quan vinga 'l cas, la opinió pública y la reyna decidiran...»

En Cánovas s' aixeca com si li haguessen donat una trepitjada, y exclama:

—«¿Qu' es aixó de l'opinió pública? A la reyna y sols à la reyna ti toca decidir.»

Réplica de 'n Sagasta: —«Pero, senyors. ¿quina idea teniu formada de la reyna que imagineu que pugua fer alguna cosa contra 'l país, contra l'opinió?»

Es un quite magistral.

Però jo, francament no hauria respost aixís. Al preguntar en Cánovas: —«¿Qu' es aixó de la opinió?» l'hi hauria respost:

—«¿Qu' es l'opinió? Recorda aquelles xiuladas de Sevilla, de Zaragossa y de Madrit? Donchs la opinió es aixó. Pera vostés l'opinió sempre té 'l pitó als llabis.»

Un periódich de Madrit ha trobat, à propòsit del assumpto, un simil molt gráfich

«La reyna es la maneta que senyala l' hora; la opinió pública es la màquina del rellotje.»

Es veritat: y 'l país es la campaneta que da los cuartos.

Diumenje una comissió del Ateneo Barcelonés va entregar al distingit autor D. Frederich Soler una medalla de plata, en recort del premi que dit escriptor va mereixe de l' Academia Espanyola ab lo seu drama *Batalla de reynas*.

CRIM CÉLEBRE.—ASSESSINAT DE GOUFFÉ.

s tan extraordinari tot lo que passa ab lo descobriment d' aquest complicat y misteriós crim, que buscant un terme de comparació, sols trobem la famosa historia del assumpto del carrer de Fuencarral, á Madrid, digne de posárseli al costat.

La mateixa narració del assassinat dirá si tenim ó nó rahó al fer aquesta comparansa.

ANTECEDENTS.

A últims de juliol del any que acabem de passar, desapareixia de París un subjecte anomenat Gouffé, escribá judicial, *huissier*, com diuen los francesos.

Gouffé tenia fama de rich y además era bastant aficionat á las donas. De moment va relacionarse la seva desaparició ab alguna aventura amorosa, un assassinat, un seqüestro, una venjansa d' un marit ofés... pero en tal cas, ¿y 'l cadáver? ¿ahont era?

Gouffé, la víctima.

La policia de París va regirar lo cel y la terra: los millors agents van posarse á fer investigacions, la familia del desaparecut va remenarho tot... ¡Traball inútil! Ni Gouffé va compareixre, ni ningú va sapiguer trobar rastre dels seus passos.

Subsistia, pues, lo dupte. Gouffé ¿era mort? ¿era viu? ¿qué havia sigut d' el?

UN RAIG DE LLUM.

Alguns mesos després, quan á París casi ja s' havia oblidat la desaparició del *huissier*, prop de Lyon, en los vols d' un poblet que s' en diu Millery, s' troba en lo fons d' una sanja un cadáver completament desfigurat. Alguns passos més enllá hi ha un bagul casi á trossos.

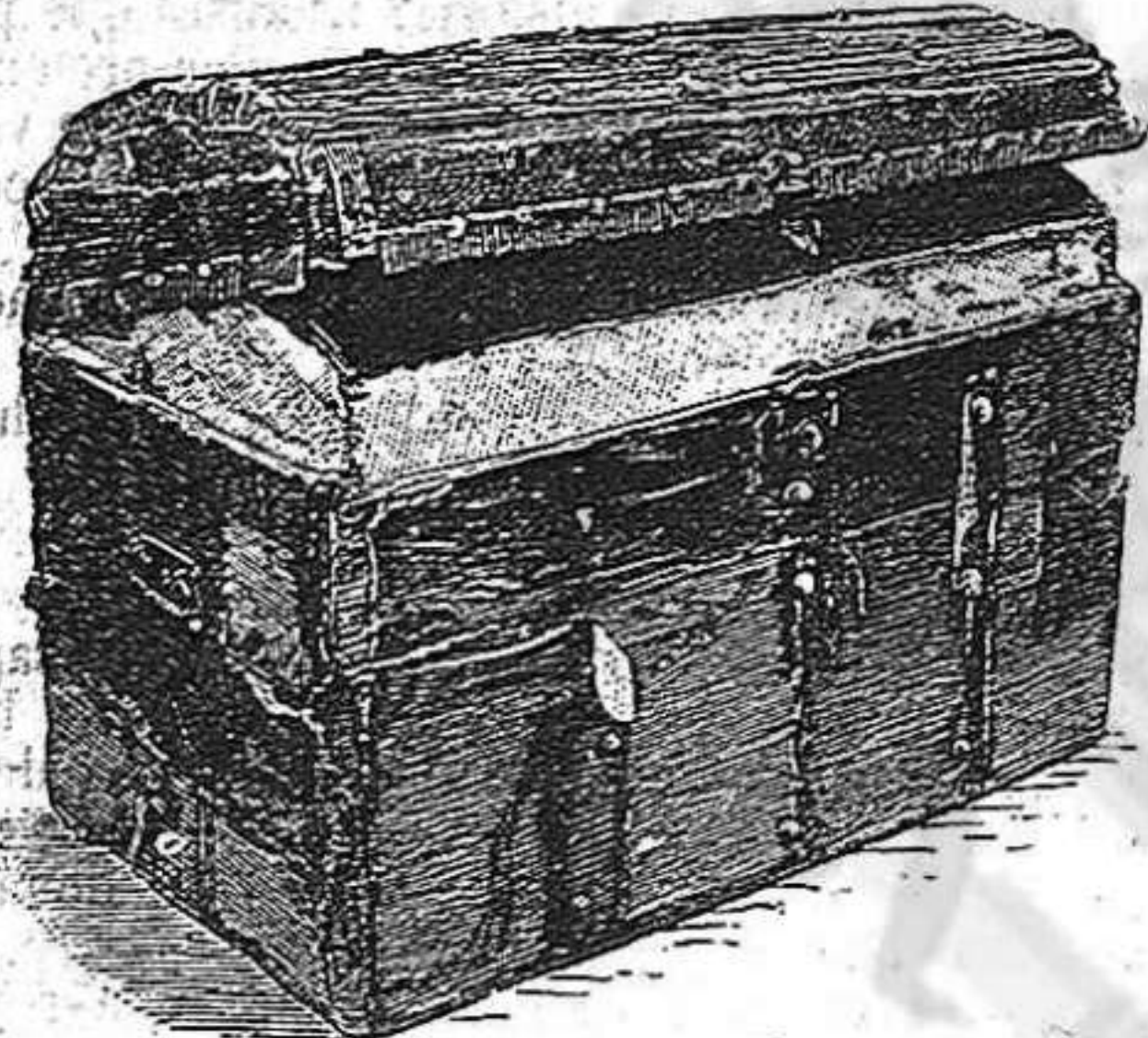
¿Qui es aquest mort? Ningú 'l coneix: es impossible establir la seva identitat; pero 'l jefe de policia de París M. Goron, guiat pel seu admirable instint, més que per altra cosa, diu sense vacilació de cap género:

—Aquest cadáver es lo de M. Gouffé, 'l *huissier* desaparecut mesos ha.—

Ningú va escollársel, ningú: ni la mateixa familia de Gouffé, que va veure 'l cadáver y no va sapiguer trobar entre ell y 'l seu parent lo menor parecut.

LA POLICIA FRANCESA.

M. Goron, jefe de seguretat de París, tenia 'l seu honor empenyat en la partida, y va resoldre aclarir completament 'l assumpto, ab lo concurs del inspector M. Jaume.

Lo bagul que contingué 'l cadáver.

Recull cuidadosament la maleta trobada prop del cadáver, fa reconstruhirla, tornantla en tot lo possible al seu estat primitiu, y la exposa á París.

—Lo bagul descubrirá 'l amo—deya ell.

Y no s' equivocaba. De moment no va averiguar sino

que la maleta era de construcció inglesa. Era un dato important. Llavors M. Goron fa fabricar un' altra maleta completament igual á aquella y s' traslada á Londres.

Allí las averiguacions van arribar més endavant. Als pochos días de ser á la capital d' Inglaterra, 'l hábil jefe de policia de París sabia ja quí havia construít la maleta y quí 'l havia venuda á un francés y una francesa que s' deyan Eyraud y Bompard.

M. Jaume, inspector de seguretat.

Cabament aquestos dos personatjes s' havian ausentat de París immediatament després de la desaparició de Gouffé.

¿Qué més se necessitava pera deixar demostrada la relació que hi havia entre 'l cadáver trobat á Millery, lo bagul de Londres y 'ls dos personatjes aludits?

M. Goron tenia tots los fils del misteri. L' únich que no tenia era 'ls actors del drama, y com que á pesar dels seus esforços los actors no van apareixe, la tragedia va acabarse aquí, quedant 'l assumpto completament estancat.

GABRIELA BOMPARD.

Quan ja sols lo jefe de policia de París se recordava del misteriós fet, un día, á darrers del passat jener, se li presenta una senyoreta demanat prestar una declaració d' importancia.

—¿De qué s' tracta?—va dirli M. Goron, fixant en ella la seva mirada escrutadora.

—S' tracta de la desaparició de M. Gouffé. M' dich Gabriela Bompard y ho sè tot.—

Y va comensar á explicarse, com si contés un quento. Gabriela Bompard es una especie d' Higinia Balaguer. Com ella, es hipócrita y variable; com ella, inventa historias y revelacions, que després contradiu; com ella, tracta de divertir-se fent parlar de la seva persona y desconcertant al jutje instructor ab las sevas distintas y capritxosas declaracions.

Gabriela Bompard.

LO PER QUÈ DE LA COSA.

—En primer lloch—li van preguntar—¿d' ahont veniu vos?

—D' América—va contestar la Bompard.—Un senyor que s' diu Garanger m' acompanyat desde allí y m' ha aconsellat que vingúes á declarar tot lo que sè. Jo era als Estats-Units ab lo meu amant Eyraud, allí varem coneixe aquest Garanger. Eyraud volia robarlo y assassinarlo, jo m' hi he oposat, ho he explicat tot á Garanger, y hem vingut á Fransa fugint d' Eyraud sense dirli res y deixantlo sol al Nort-América.

—¿Es dir que de *querida* de Eyraud heu passat á serho de M. Garanger?

—Sí, senyor. Y per instigació d' ell, com hi dit, vinch á declarar espontáneament tot lo que sè respecte á la mort de M. Gouffé.

—Diguéu.—

UNA DE TANTAS.

Ja hem referit que las declaracions de Gabriela han sigut varias. Primer va dir una cosa, després va modificarla completament, després...

En fi, la declaració que 'l jutje instructor s' ha prés més en serio, es la que segueix, advertint que la donem no com á certa, sino com una de las més acceptables:

—Eyraud—diu la Bompard—feya temps qu' estava mal de quartós. Los seus apuros creixian de día en día. Veyent que lo nostra situació s' feya difícil, va declararme qu' era precis donar un *cop mestre*.—Tú m' ajudarás—va anyadir. (Aquí la Gabriela entra en explicacions sobre una tentativa de robo d' un joyer, idea que varen abandonar per exposada.)

—Lo millor que podria fer, va dirme Eyraud—segueix declarant la Bompard—es robar á M. Gouffé.

—¿Robarlo no més?

—Robarlo... y assassinarlo, per supuesto.

—¿Cóm ho arreglarém?

—D' aquesta manera—

Y va manifestarme tot lo seu plan.

LA FETJA TERRIBLE.

—Lo día 26 de Juliol, lo bagul comprat anteriorment á Londres (continúa dihent la Bompard) va ser portat al piset ahont vivia jo, carrer de Tronson-Ducoudray, número 3, baixos.

Vam sortir de casa, y luego vam separarnos, anant ell á buscar á Gouffé y jo á posarme en observació. Al poch rato, desde una cantonada del boulevard Montmartre, vaig veure venir al *huissier* y á Eyraud enrahonant. Van despedirse, y jo llavors vaig fer de manera que M. Gouffé m' vejés.

—¡Holá!—va dirme 'l *huissier*, que ja m' coneixia—¿per meteréu que us fassi una visita?

—No puch—vaig respondre jo.—Si Eyraud ho sabia...

—No tinguéu por. Donéme las senyas d' allí hont viviu.

—No vull dirias.

—Pues, bueno, ja las sè: Eyraud mateix me las ha indicadas.

Lo resultat d' aquesta conferencia va ser que li vareig donar una cita per las vuyt d' aquell vespre.

Inmediatament vaig trobar-me ab lo meu amant.

—L' he citat per avuy—vaig dirli.

—Pues avuy darém lo cop.—

Eyraud.

Y vam corre á preparar lo teatro del crim, colocant una corda vora 'l arcoba pera escanyar á M. Gouffé que havia de sentarse precisament en 'l únich silló que haviam deixat á la saleta.

A las vuyt en punt va trucar 'l home. Eyraud va amagarse darrera de la cortina de 'l arcoba, y jo vaig obrir.

M. Gouffé va entrar. Vaig invitarlo á seure, va agafarme una mà, y en lo moment en que estava besántmela, Eyraud surt del seu amagatall, tira 'l llas al infelís y 'l escanya, acabant d' apretarli 'l coll ab las mans, al veure que M. Gouffé queya á terra, tractant de defensarse.

¡AL BAGUL!

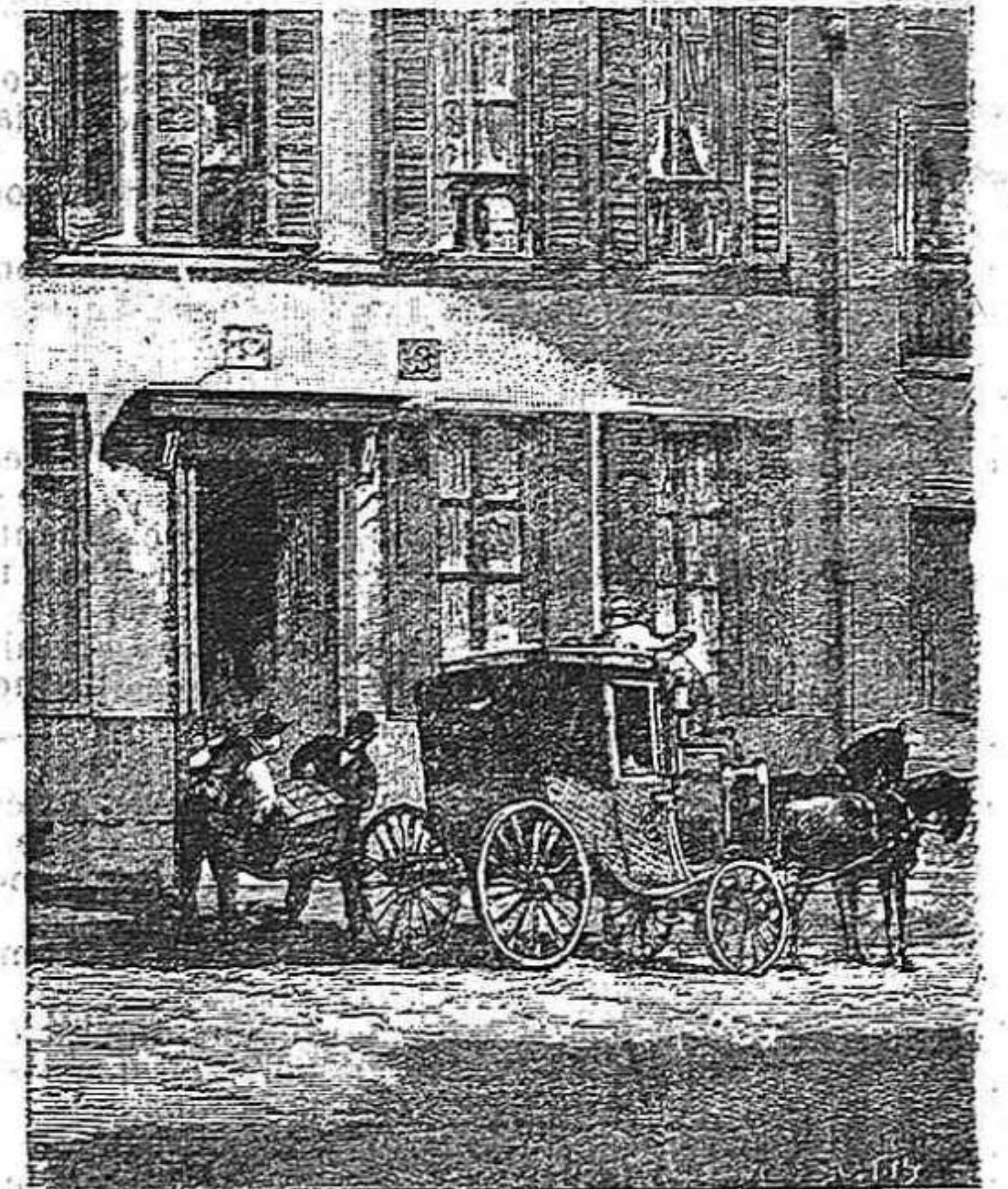
—«Desseguida—va dihent la Gabriela—procedírem á despullar lo cadáver, lo vam ficar dintre d' un sach, y per últim vam colocarlo ben apretat dintre del bagul.

Eyraud va apoderarse de las claus que va trobarli á la butxaca y va anar á fer un registre al despaig del *huissier*. Per cert que en la precipitació va pendre 'l sombrero del mort en lloch d' agafar lo seu, y va portarlo alguns días sense adonársen.

Aquella nit jo vaig dormir en lo meu llit, á dos passos del bagul que contenia 'l cadáver del pobre Gouffé.—

LO VIATJE.

Es precis abreviar, porque 'l espay va acabantse. Conéus lo crim, 'l endemá Eyraud va á buscar un cotxe. Carrega en ell lo bagul, com si fos un bulto qualsevol, y s'

L' acte de carregar lo bagul en lo cotxe, davant de la casa del crim.

dirigeix en companyia de Gabriela á la estació del ferrocarril de Lyon.

Pujan al tren, arriban á Lyon, llogan allí un carruatje pera trasladarse á Millery, y després de varios incidents, que encare no s' han aclarit prou, tiran lo cadáver á baix del fossó, procurant avants destrossar lo bagul ab un martell que també s' ha trobat per aquells vols.

Luego emprenden altra vegada 'l viatge á París, Eyraud torna á anar á la casa del crim, pera recullir lo seu sombrero; y sense perdre temps s' embarcan en direcció á América.

Allí coneixen á M. Garanger y tè lloch la ruptura dels dos amants, la tornada de Gabriela á Fransa, y 'l descobriment de tot aquest terrible drama.

CONCLUSIÓ PROVISIONAL.

Hem dit *descubrimet* y no sabem si la paraula es prou adequada.

La narració que del crim hem fet és la que ha proporcionat la Gabriela però quí 'ns diu que això no es una invenció d' ella ó dels que la dirigeixen?

Es tan confús y estrany tot lo referent á aquest negoci, que no més s' hi veuen sombras y líneas esborradas.

Cada dia surten datos nous que en lloch de simplificar, complican la situació.

Comensa á sonar lo nom de Remy de Launée; 's diu que en Garanger era socio de Eyraud á América; que M. Gouffé no era una persona gayre honrada; que la seva mort no es sols cosa de Eyraud sino d' altres y altres: que 'l móvil del assassinat no es lo robo; sino 'l desitj de fer desaparèixe certs papers... en fi, un misteri tan negre y tan pavorós com lo mateix crim.

Aquí hi ha un gran drama: los actors coneguts son Michel Eyraud, persona de molts mals antecedents; Gabriela Bompard, jóva de pòchs anys, querida seva, y M. Gouffé, una especie de vell vert y rich. ¿Sortiran més actors encare? L temps y la justícia s' encarregarán d' aclarirho. Fins que no s' haja capturat á Eyraud, per lo qual se treballa activament á Fransa y als Estats-Units, será difícil resoldre una pila de duptes.

Entre tan, creyém satisfacer la natural curiositat dels nostres lectors donantlos una idea dels antecedents del crim y del estat actual del assumpto.

Y avants d' acabar, fem pública la nostra gratitut á M. Goron, de qui havém rebut, per mediació del nostre corresponsal á París, los retratos que avuy publicuém, gratitut que fem extensiva als importants periódichs francesos que 'ns han ajudat ab los seus elements pera la ilustració d' aquesta pavorosa historia.

J. F. G.

CARTAS DE FORA.—A Llimiana tenen un rector que no se 'l mereixen. Un home més divertit no 's troba á cent lleguas á la rodona. No deixa passar diumenje sense sermó y quinas cosas diu! Parla, per exemple del joch, y conta que un jugador una vegada va jugarse las dents y se las anava arrancant una á una á mida que las perdía. «Y cuidado—diu lo rector—que no las duya postissas!» Cita un altre jugador que s' jugava 'ls pèls... dels ulls. En fi, de indecencias no 'n vulgan més.

Per refermar, sens dupte, l' obediencia dels fills als pares, assegura que 'ls primers no están obligats á creure als segons sempre y quan los seus mandatos no estigan conformes ab la ley divina. No será extrany que un fill se rebanxini contra 'l seu pare, dihentli:—Ja veurá, lo qu' es jo no vull anar may més á estudi, porque no 'hi ha cap ley divina que m' obligui anarhi. Quina honra pèl rector de Llimiana!

Lo rector y 'l vicari de Cornellá ja fa molts dias qu' están engrunyits, fins al extrém de que 'l vicari ha deixat de dormir á la rectoria per no fer tots dos los galls durant la nit. Y ha succehit que 'l rector un dia, al baixar del tren va caure, que per poch se 'n va sota las rodás. Aixó, naturalment, va impedirli de assistir á la iglesia l' endemá á l' hora acostumada, quan la iglesia estava plena de llanuts. Una comissió de aquests, cansats ja d' esperar, se dirigí á la rectoria, á veure si podian avisar al vicari porque substituhís al rector malalt. Lo rector, com si li haguessen dirigit la més gran de las injurias, contestá ab un no sech y reganyós. Y per tot entreteniment, va enviarlos un aprenent de capellá á mastegar una part de rosari. Los fiels devots, davant de tal despreci van deixar la iglesia casi deserta.—Aixís practican la mansuetut cristiana las autoritats eclesiásticas de Cornellá.

Morí á Cervelló un jove aficionat al teatro: sos amichs l' acompanyaren al cementiri y un d' ells, per honrar la seva memoria anava á llegir una poesia, quan lo rector s' hi oposá dihent que la ley no ho permetia. Y succehit que al obrirse 'l ninxo de propietat de la familia del difunt, s' hi trobá 'l cadáver de una criatura que ningú sab de ahont procedia, á no ser lo rector que s' encarrega de tot lo que 's refereix al cementiri, de llogar ninxos y de cobrar los corresponents lloguers. ¿Y la ley que no permet llegir versos en un cementiri, permet, per ventura, disponer de la propietat agena? Lo rector, per no haver de respondre á aquesta pregunta, montá sobre la burra, que porta sempre que va á un enterro, y tocá pirandó; mentres l' enterra morts, no sabent qué ferse ab la caixa de la criatura desenterrada, la rebaté contra una paret, produhint la major indignació entre 'ls presents. Denunciém á las autoritats corresponents aquests escándols inconcebibles.

CAPS SUELTOS.

Sembla que va tan depressa lo sufragi universal, que d' aquí dugas senmanas ja será una ley formal. Per lo tan, es molt probable que 'ls senyors conservadors ja amaneixen d' s pessetas per comprar forsia electors.

Lo nebot y 'l d' Antequera, que avants eran tan amichs, ara s' han picat las crestas remoyent recorts antichs. Aixís son tots los polítichs d' aquest poble afortunat: lo dilluns se petonejan y 'l dimars ja s' han pegat.

Hi ha qui creu que 'ls canovistas tenen un plan amagat per pujá á n' al candelero en un moment impensat. Jo no sols sé que aixó es fácil, sino que fins sé ademés que 'l gran dia qu' ells esperan será... 'l trenta d' aquest més.

En Cassola diu desgracias y está d' alló més cremat, porque no l' han fet ministre com havia demanat. Si jo fós del bon Sagasta, li diria á aquest senyó:—Per Cassola, pot servirme; pero per ministre, nó.

Fa alguns dias que circula lo rumor bastant formal de que aquest govern projecta un emprerit colossal. Que 'l govern pidoli cuartos, casi no ho extranyaré; lo que jo extranyo es que trobi qui li deixi cap diné.

En Gamazo ha estat explícit, en Gamazo ha dif. clá y llís, que primer que la política es la boca del país. En Gamazo creu que 'l poble necessita protecció... ¿Qué parla bé aquest Gamazo quan no pot menjar turró!

¡Preparémnos! Don Cristino amenassa fè un discurs. ¡Ay dels pobres fusionistas, qué n' están poch de segurs! Tan bon punt ell obri 'ls llabis, en Sagasta y 'ls demés caurán tots... mitj morts de riure; y... no passará res més.

A l' Habana no s' entenen: tot es rap, desquiciament, funcionarios que s' escorran y milions que s' van fonent. Jo fins crech que 'l millor dia algun tipo espavilat se 'n durá l' isla sensera per sortirne més aviat.

C. GUMÁ

Los nous ministres no s' entenen de brochs. Los anteriors havian deixat preparats uns quants milions d' economias: donchs los actuals las han suprimidas totas y alguns demanan encare un augment de gastos.

Y D. Práxedes tan tranquil. Es lo qu' ell diu:—¡Pretenian que l' actual ministeri no era de talla? Donchs ara veurán que ho es, fins los més incréduls.

¡Un ministeri compost tot ell de gastadors! Los republicans portugueses conmemorarán ab banquetes y velladas la fetxa del 11 de febrer en que 's proclamá la Republica espanyola. ¡Festas de vehins! ¿No 'ls sembla que seria ja ocasió de que tiréssem l' embá á terra, quedant ells y nosaltres barrejats com á individuos de una mateixa familia?

A consecuencia de la mort del conde de Toreno, 'ls conservadors están molt agrahits al fusionistas pèls grans elogis que han dirigit al difunt. —Aixó ray—haurá dit en Sagasta—vostés vágintse morint, y contin desd' ara ab las nostras alabansas.

Lo general Beranger, ex-ministre de Marina de 'n Sagasta, que blasonava de liberal y hasta de demócrata, diuhen qu' está á punt de anarse'n ab los conservadors. ¡Qué s' hi ha de fer! Se li ha acabat la galleta, y muda de barco. Pero en lo pecat trobará la penitencia, porque en lo barco conservador ja no hi queda res. Ni galleta, ni engrunas.

Aixó dona gust. Ara que tothom reclama economias, sobre tot en lo ram de guerra, lo general Bermúdez Reyna, crea una nova ordre militar que donará dret á disfrutar pensións més ó menos considerables. L' ordre portará 'l nom de Maria Cristina. Y las insignias tindrán la forma de creu. Una nova creu, que 'ls militars la portarán al pit y 'l país á l' espatlla.

Titul del article de D. Joan Mañé, corresponent al diumenje passat: «LA REPÚBLICA DE HECHO.» D. Joan ha pres lo tupé de 'n Sagasta per un gorro frigi. Desgraciadament, no estém encare tan adelantats. La República no está feta encare; pero no sé, 'm sembla que no tardará molt á estar llesta.

L' héroe del últim debat polítich ha sigut en Romero Robledo.

Ha dit cosas tan estrambóticas y tan sense solta, que á lo millor en lloch de atacar al govern, atropellava als seus amichs mateixos.

Un cotxero qu' escoltava 'ls seus discursos, desde la tribuna, va aplicarli 'l merescut calificatiu, dihent:—Sembla un caball boig.

En Romero Robledo, encarantse ab en Sagasta; va cridar ab véu desafortada:

—¡Jamás! ¡Jamás! ¡Jamás! tindré, en lo que á política 's refereix, tractes de cap mena ab en Sagasta.

Aquest crit de Jamás en boca de 'n Romero no 's creguin que vulga dir jamay... no senyors: es un derivat del verb jamar, que en llenguatje de gitano vol dir menjar.

Se projecta la creació de un nou bisbat per Filipinas. Aixó es lo que convé per regenerar aquell país.

Vingan bisbes... y 'n podrán tirar cada dia un tros á l' olla.

L' escudella ab bisbe es molt suculenta.

No hi ha ningú mes terrible qu' en Sagasta quan está de broma.

Y de broma devia estar per forsia quan va decidirse á presentar á n' en Nas-vidal com a candidat oficial pèl districte de Puigcerdá.

Ara ja no falta sino una cosa: que 'ls cerdàns l' elegeixin.

Segons noticias, l' ex-tinent de arcalde de Barcelona, pensa aprofitar las festas de Carnestoltes per visitar lo seu districte.

L' ocasió no pot ser més ben escullida per excitar l' interés dels pobles de la montanya. Apart de que la temperatura contribuirá á hermosejar l' adminicul facial del candidat.

Com que ab los frets del Puigmal lo tindrà fet un pebrás,

dirá 'l cos electoral:—¡Ay quin nás... quin nás... quin nás ay quin nás té 'n Nas vidal!

De aquesta manera 'l seu triunfo es segur. D. Práxedes haurá lograt los seus propòsits: portarlo á las Còrts y utilizarlo en los cassos apurats.

Aixís en lo més term de una batussa parlamentaria, li enviará una targeta dihentli:

—Apa Nás, aixecat y fes un discurs. Y ja tenen á D. Cinto de péu dret, y recargoiánt-las 'hi ab aquell casteilà de la seva cullita, qu' era la delicia dels concurrents al Saló de Cent, quan D. Cinto era tinent de arcalde.

Y fins los bustos y las estatuas del Saló de Sessions se partirán de riure. ¡Calculin los diputats! Los més enfutismats contra 'l govern se 'n anirán a casa seva ab la rialla dintre del cos.

En Romero Robledo á n' en López Dominguez:

«Tu cariño es como el toro que donde le llaman vá; el mio es como la piedra donde la ponen se esta.»

No té més que si 'l seu carinyo es com una pedra, la seva persona es com un mandró.

Y no fa més que tirar la pedra de un cantó al altra. Menos quan lós demés la fan anar á puntadas de péu.

Al últim ha hagut de haverhi debat polítich. Tothom se creya que pèl cap llarch duraria un parell de dias, y ha durat més que una senmana.

Aixís se curan los mals d' Espanya. Ab saliva... dejuna.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR

Ciudadans Estebe del Ganxos, Enrich Pe'it, Majordom. Sanz, J. Vilagelou, E. Sala, E. Magariña, Roman, P. Tenob J., X. Xirinachs, K. Kirret, Tirolfich, R. Costa, K. Bré, Un Búfalo y E. T. (Calafi):—Lo que 'ns envia no fa per casa.

Ciudadans E. Lloenipa, J. Alamal, V. Dolors Mont, J. Casanovas V., Mayet, A. Mulet, K. Misola, Co-fa, Saldoni de Valcarca, Artur del Torrent, Ka-ma-le, etc., V. I. Domenech:—Insertarém alguna cosa de lo que 'ns remeten.

Ciudadá P. Talladas: Procurarém insertar la major part de lo que 'ns remet.—R. B. Llorens: Ja n' hem parlat en un dels anteriors números.—A. Pallejá: Los versos estan bé; los acudits son bastant vells.—A. Rossell: Procurarém insertar los sonets; los demés de que 'ns parla no 'ls recordém.—B. Xinxola: Los versos son incorrecles.—P. P. T. Publicarém lo sonet.—Jaumet: Las poesias encare que regularmente versificadas mansejan.—Bicicleta Rover: Si l' article 'os humorístich l' insertaríam; tal com vé no fa per casa.—B. O. IX: Publicarém lo que 'ns envia.—Ramonet: Hi ha algunas rimas que no consonan, y ademés alguns tochs massa grassos.—Fra J. Vegis: Insertarém algunas cantarellas y 'ls versos.—J. B. B.: Los versos de veste son molt incorrecles.—Sir Pystrinchs: Cónstili que no tenim prevenció contra ningú y tinga en compte que al acceptar un treball no contrayém lo compromís d' insertarlo més tart ó més d' hora, reservantnos la més amplia libertat.

LO DIA QUE 'M VAIG CASAR

(IMPRESSIONS DE UNA NUWIA) per C. GUMÁ.

2.ª edició, ilustrada per M. Moliné.—¡DOS RALETS! Se ven á can Lopez, llibrerias y kioscos.

LOPEZ, Editor.—Rambla del Mitj, 20. Barcelona: Imp. de Lluís Tasso, Arch del Teatro, 21 y 22.

ANIVERSARI.

Unicament repicant
podém celebrar la diada...
¡Ay Espanya del mèu cor,
quán serà la rematada!